

Sygn. akt IV U 425/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2022 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Walkowiak

Protokolant: sekretarz sądowy Mariola Konończuk

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2022 r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania J. J.

od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.:

1. z dnia 5 maja 2022 r., znak: (...),

2. z dnia 6 maja 2022 r., znak: (...)

o dodatkowe roczne świadczenie pieniężne i o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

I. oddała odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 maja 2022 r., znak: (...);

II. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 6 maja 2022 r., znak: (...) w ten sposób, że stwierdza, iż wnioskodawczyni J. J. nie pobrała nienależnie dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego za okres od 1 listopada 2021 r. do 31 listopada 2021 r. w łącznej kwocie 473,28 zł (słownie: czterysta siedemdziesiąt trzy złote dwadzieścia osiem groszy) oraz ustala, że wnioskodawczyni nie była zobowiązana do jego zwrotu.

Sygn. akt IV U 425/22

UZASADNIENIE

Ubezpieczona J. J. wniosła odwołanie od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 maja 2022 r., znak: (...), uchylającą decyzję o przyznaniu dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego z dnia 1 listopada 2021 r., oraz decyzji z dnia 6 maja 2022 r., znak jw., zobowiązującej ją do zwrotu nienależnie pobranego dodatkowego świadczenia za okres od 1 listopada 2021 r. do 30 listopada 2021 r. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona podkreśliła, że w dniu 1 grudnia 2021 r. złożyła wniosek o ponowne przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem, przysługującej jej rekompensaty należnej z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Rekompensata ta z winy pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie została jej naliczona do emerytury w związku z jej wnioskiem o przyznanie świadczenia, złożonym w dniu 12 stycznia 2021 r.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. w odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 5 maja 2022 r., znak: (...), uchylającej decyzję o przyznaniu dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego wniósł o jego oddalenie oraz o łącznie rozpoznanie niniejszej sprawy ze sprawą z odwołania od decyzji z dnia 6 maja 2021 r., znak (...), zobowiązującej wnioskodawczynię do zwrotu nienależnie pobranego dodatkowego świadczenia za okres od 1 listopada 2021 r. do 30 listopada 2021 r. W odpowiedzi na odwołanie w zakresie dotyczącym drugiej decyzji, pozwany również wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu obu odpowiedzi na odwołanie pozwany wskazał, że skarżąca jest uprawniona do emerytury powszechnej oraz okresowej emerytury kapitałowej od dnia 12 stycznia 2021 r. Na skutek jej pisma z dnia 1 grudnia 2021 r., organ rentowy, w związku z przyznaniem jej rekompensaty, przeliczył wartość kapitału początkowego i decyzją z dnia 23 lutego 2022 r. ponownie ustalił wysokość przysługującej ww., emerytury powszechnej i okresowej emerytury kapitałowej od dnia 1 grudnia 2021 r. Z uwagi na to, ubezpieczona na dzień 31 października 2021 r. pobrała świadczenie emerytalne w kwocie 3066,56 zł brutto, czyli w kwocie wyższej od kwoty granicznej określonej przez ustawodawcę. Ze względu na przyznanie rekompensaty od 12 stycznia 2021 r., spowodowało to wzrost świadczenia emerytalnego, którego kwota przewyższyła ustaloną ustawową kwotę graniczną 2900 zł kwotę 639,84 zł, to w ocenie pozwanego, skarżącej nie przysługiwało świadczenie pieniężne w wysokości 1084,32 zł brutto, tylko w kwocie 611,04 zł.

Konsekwencją powyższego było wydanie decyzji z dnia 5 maja 2022 r. uchylającej decyzję o przyznaniu dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego z dnia 1 listopada 2021 r.

Zdaniem pozwanego, skoro skarżąca pobrała świadczenie wyższe niż w kwocie należnej, jest zobowiązana do jego zwrotu, tym bardziej, że zgodnie z pkt 2 pouczenia decyzji z dnia 2 listopada 2021 r. wynika, iż prawo do dodatkowego świadczenia oraz jego wysokość ulega ponownemu ustaleniu w przypadku, gdy po jego przyznaniu okaże się, że na dzień 31 października 2021 r. wysokość świadczenia uległa zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona J. J. wnioskiem z dnia 13 stycznia 2021 r. zwróciła się do organu rentowego o prawo do emerytury w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego.

Decyzją z dnia 3 lutego 2021 r., znak: (...) organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 12 stycznia 2021 r., tj. od miesiąca, w którym ubezpieczona ukończyła wiek 60 lat. Wyliczona kwota emerytury wyniosła 2941,82 zł brutto, a po waloryzacji 3066,56 zł.

Decyzją z dnia 3 lutego 2021 r., znak: (...) organ rentowy ustalił okresową emeryturę kapitałową na kwotę 404, 16 zł.

Decyzją z dnia 2 listopada 2021 r. pozwany przyznał ubezpieczonej dodatkowe roczne świadczenie pieniężne w kwocie 1084,32 zł, uwzględniając wysokość przyznanych świadczeń rentowych na dzień 31 października 2021 r. w łącznej kwocie 3066,56 zł.

Ubezpieczona w dniu 1 grudnia 2021 r. złożyła wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ustalenie kapitału początkowego. Skarżąca we wniosku domagała się ustalenia czy do jej kapitału początkowego została doliczona rekompensata za pracę w szczególnych warunkach.

Decyzją z dnia 23 lutego 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. ustalił ponownie wysokość emerytury z FUS i wysokość okresowej emerytury kapitałowej. Organ rentowy w decyzji ustalił, że emerytura z FUS po waloryzacji przysługiwała od 1 marca 2021 r. w kwocie 3118,54 zł, a od 1 marca 2022 r. w kwocie 3336,84 zł, natomiast okresowa emerytura po waloryzacji przysługiwała od 1 marca 2021 r. w kwocie 421,30 zł, a od 1 marca 2022 r. w kwocie 450,79 zł.

Ubezpieczona w dniu 14 marca 2022 r. złożyła wniosek o zapłatę należnych jej środków wraz z ustawowymi odsetkami za okres od 1 lutego 2021 r. do 30 listopada 2021 r. w związku z ponownym ustaleniem na jej wniosek wysokości emerytury od 1 grudnia 2021 r. Ubezpieczona umotywowała swój wniosek tym, iż wysokość jej emerytury została ustalona bez należnej jej rekompensaty za pracę w szczególnych warunkach, do czego był zobowiązany pozwany. Wskazała również, że otrzymała wyrównanie jedynie za okres od 1 grudnia 2021 r. do 31 stycznia 2021 r.

Decyzją z dnia 1 kwietnia 2022 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. ponownie przeliczył emeryturę z FUS i wysokość okresowej emerytury kapitałowej. W decyzji organ rentowy wskazał, iż po korekcie kapitału początkowego na koncie ubezpieczonej, która nastąpiła z winy ZUS, kwota skorygowanego i zwaloryzowanego

kapitału początkowego wynosi 552199,48 zł. Po korekcie wysokość emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałowej wynosiła 3336,48 zł. Organ również wskazał, że okresowa emerytura kapitałowa wynosiła 450,79 zł brutto. Organ rentowany ustalił również wyrównanie za okres od 12 stycznia 2021 r. do 30 listopada 2021 r. w kwocie 5006,55 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami za okres od 16 lutego 2021 r. do 20 kwietnia 2022 r. w kwocie 280,79 zł. Organ rentowny w decyzji również ustalił, że od 1 maja 2022 r. obliczona emerytura z FUS i okresowa emerytura kapitałowa wynosiła będzie 3787,63 zł brutto.

Decyzją z dnia 1 kwietnia 2022 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał ubezpieczonej dodatkowe świadczenie pieniężne w kwocie 1338,44 zł brutto.

Decyzją z dnia 5 maja 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych znak (...) uchylił decyzję o przyznaniu dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego z dnia 2 listopada 2021 r. i ustalił, że wnioskodawczyni przysługiwało to świadczenie w kwocie 611,04 zł, nie zaś w kwocie ustalonej decyzją z dnia 2 listopada 2021 r. Organ rentowny uzasadnił swoją decyzję tym, że ubezpieczonej na dzień 31 października 2021 r. przysługiwała emerytura w kwocie 3066,56 zł, a więc ubezpieczona przekraczała kwotę 2900 zł. Zatem wówczas świadczenie to było jej należne w kwocie, stanowiącej różnicę między kwotą najniższej emerytury obowiązującej od dnia 1 marca 2021 r., tj. kwotą 1250,88 zł, a kwotą, o jaką świadczenie emerytalne przekracza kwotę 2900 zł.

W związku z powyższym organ rentowny ustalił wysokość dodatkowego rocznego świadczenia w kwocie 611,04 zł, biorąc pod uwagę ustaloną na nowo wysokość świadczenia emerytalnego.

Organ rentowny w dniu 6 maja 2022 r. wydał decyzję o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń znak (...). Wskazaną decyzją organ rentowny stwierdził, że ubezpieczona pobrała nienależnie świadczenia za okres od 1 listopada 2021 r. do 30 listopada 2021 r. w łącznej kwocie 473,28 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 listopada 2021 r. do 30 listopada 2021 r. w kwocie 473,28 zł.

(okoliczności bezsporne, nadto dowód dokumenty zawarte w aktach organu rentownego)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 maja 2022 r., znak: (...) nie zasługiwało na uwzględnienie, z uwagi na okoliczność, że pozwany, wobec zmiany w kolejnych decyzjach wysokość należnego wnioskodawczyni świadczenia emerytalnego, ustalił na nowo dodatkowe świadczenie uzupełniające za 2021 r. Takie uprawnienie dawały mu przepisy ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o kolejnym w 2021 r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2021 r., poz. 432).

Zgodnie z ust. 3 art. 3 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. prawo do dodatkowego świadczenia podlega ponownemu ustaleniu, jeżeli okaże się, że na dzień 31 października 2021 r. prawo do świadczenia nie istniało, podlegało zawieszeniu lub przysługiwała wypłata tego świadczenia.

Natomiast odwołanie wnioskodawczyni J. J. w zakresie dotyczącym decyzji z dnia 6 maja 2022 r., zobowiązującej ją do zwrotu nienależnie pobranego dodatkowego świadczenia za okres od 1 listopada 2021 r. do 30 listopada 2021 r. w kwocie 473,28 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą świadczenia należnego a kwotą świadczenia wypłaconego, zasługiwała na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy po stronie skarżącej J. J. istniał obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia uzupełniającego za okres od 1 listopada 2021 r. do 30 listopada 2021 r. w kwocie wskazanej w ww. decyzji.

Zgodnie z art. 2 pkt 6 i art. 3 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o kolejnym w 2021 r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów dodatkowe świadczenie przysługuje osobom, które w dniu 31 października 2021 r. mają prawo do emerytur i rent, o których mowa w art. 3 pkt. 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504). W 2021 r. osobom uprawnionym

przysługiwało dodatkowe świadczenie w wysokości kwoty najniższej emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2, o której mowa w art. 2 pkt. 6, obowiązującej od dnia 1 marca 2021 r. – dla osób, których wysokość świadczenia, o którym mowa w art. 2, przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń, nie przekracza kwoty 2900 zł lub kwoty najniższej emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 2 pkt 6, obowiązującej od dnia 1 marca 2021 r., pomniejszonej o kwotę różnicy pomiędzy kwotą wysokości świadczenia, o którym mowa w art. 2, przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń, a kwotą 2900 zł, nie więcej niż o kwotę najniższej emerytury - dla osób, których wysokość świadczenia, o którym mowa w art. 2, przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń, przekracza kwotę 2900 zł.

Zgodnie z ust. 3 art. 3 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. prawo do dodatkowego świadczenia podlega ponownemu ustaleniu, jeżeli okaże się, że na dzień 31 października 2021 r. prawo do świadczenia nie istniało, podlegało zawieszeniu lub przysługiwała wypłata tego świadczenia.

Art. 13 pkt. 4 ustawy mówi, że w sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem art. 136 tej ustawy.

Zgodnie z treścią art. 138 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie w brzmieniu nadanym Dz. U. z 2022 r., poz. 504) osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się:

1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;

2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu art. 138 ust. 1 ww. ustawy uważa się również świadczenia wypłacone z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu (art. 138 ust. 3 ww. ustawy). Nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, w pozostałych zaś wypadkach – za okres dłuższy niż 3 lata.

Instytucja nienależnie pobranych świadczeń jest regulowana ustawowo - w art. 138 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - i każde świadczenie przyznane bądź wypłacone we wskazanych w tej definicji okolicznościach staje się świadczeniem nienależnym. Żądanie zwrotu takiego świadczenia musi się odbyć w drodze wydania decyzji administracyjnej i dopiero od momentu jej skutecznego doręczenia na osobie zobowiązanej ciąży obowiązek ich zwrotu. Ta data „aktywizuje” również wcześniej nieistniejący obowiązek odsetkowy, będący należnością wtórną (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 14 czerwca 2018 r., sygn. III AUa 1035/17).

Co do zasady, konieczne jest zatem rozróżnienie świadczenia nienależnie pobranego od świadczenia nienależnego. Każde świadczenie nienależnie pobrane jest nienależne, jednak nie działa tu reguła odwrotna. W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2014 r. (sygn. akt I UK 107/14), trafnie wskazano, że w przepisach prawa cywilnego pojęcie nienależnego świadczenia jest zobiektywizowane (art. 410 § 2 k.c.), natomiast elementy odnoszące się do stanu świadomości (woli) wzbogaconego są uregulowane odrębnie (art. 409 k.c.), a więc nie są objęte definicją tego pojęcia. Natomiast w przepisach prawa ubezpieczeniowego (art. 84 ustawy systemowej oraz art. 138 ustawy emerytalnej) następuje połączenie tych elementów w samej definicji „świadczenia nienależnie pobranego”. Innymi słowy – w prawie ubezpieczeń społecznych „świadczenie nienależnie pobrane” to nie tylko „świadczenie nienależne” (obiektywnie, np. wypłacane bez podstawy prawnej), ale także „nienależnie pobrane”, a więc pobrane przez osobę, której można przypisać określone cechy dotyczące stanu świadomości (woli) lub określone działania

(zaniechania) (zob. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 21 marca 2017 r., sygn. akt III AUa 1703/16). Zwrotu świadczeń nienależnych, niebędących świadczeniami nienależnie pobranymi, ZUS może dochodzić na zasadach ogólnych (por. uchwała Sądu Najwyższego z 21 maja 1984 r., sygn. akt III UZP 20/84; wyrok Sądu Najwyższego z 26 czerwca 1985 r., sygn. akt II URN 98/85). W sprawach dotyczących żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń nie mają zastosowania zasady współzycia społecznego czy przepisy Kodeksu cywilnego o bezpodstawnym wzbogaceniu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie 3 grudnia 2003 r., sygn. akt III AUa 1450/02; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 3 września 1998 r., sygn. III AUa 200/98).

W art. 138 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej przewidziano dwie przesłanki uznania świadczenia za nienależnie pobrane: zaistnienie okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania (1) oraz zaistnienie powyższego stanu rzeczy z przyczyn niezależnych od organu rentowego (2). Organ rentowy nie musi wykazywać udzielenia stosownego pouczenia lub też świadomego wprowadzenia go w błąd przez osobę, która pobrała świadczenie.

Zdaniem ZUS, pobrane przez ubezpieczoną dodatkowe roczne świadczenie w kwocie 473,28 zł brutto nie jest jej należne i podlega zwrotowi, bowiem przyznanie rekompensaty od dnia 12 stycznia 2021 r. spowodowało wzrost miesięcznej kwoty emerytury, która wraz z emeryturą kapitałową na dzień 31 października 2021 r. wynosiła sumę 3539,84 zł, a tym samym skarżącej nie przysługiwało dodatkowe roczne świadczenie pieniężne w wysokości 1084,32 zł brutto tylko w kwocie 611,04 zł brutto. Zdaniem Sądu powyższa argumentacja pozwanego jest błędna. Organ rentowy może domagać się zwrotu nienależnie pobranego świadczenia tylko wówczas, gdy ubezpieczonemu można przypisać złą wolę. W orzecznictwie konsekwentnie przyjmuje się, że obowiązek zwrotu obciąża tylko tego, kto przyjął świadczenie w złej wierze, wiedząc, że mu się nie należy, co dotyczy zarówno osoby, która została pouczona o okolicznościach, w jakich nie powinna pobierać świadczeń, jak też tej osoby, która uzyskała świadczenia na podstawie nieprawdziwych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd instytucji ubezpieczeniowej. Wypłacenie świadczenia w sposób, na który nie miała wpływu postawa i świadomość (wina) świadczeniobiorcy, nie uzasadnia powstania po stronie osoby ubezpieczonej obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 2 marca 2016 r., sygn. III AUa 490/15 i wskazane tam orzecznictwo).

W rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z przypadkiem, gdy wypłata świadczenia emerytalnego w zaniżonej kwocie nastąpiła z winy organu rentownego, który niewłaściwie określił świadczenie należne ubezpieczonej. Odwołująca nie przyczyniła się żadnym swoim działaniem lub zaniechaniem do zaistnienia omawianej sytuacji, która była wynikiem działania organu rentownego. To organ rentowy rozpatrując wniosek o emeryturę powinien z urzędu rozpatrzyć kwestię dotyczące przyznania rekompensaty, co przyznał sam pełnomocnik pozwanego na rozprawie w dniu 15 września 2022 r. Pełnomocnik pozwanego na rozprawie potwierdził, że to organ rentowny powinien z urzędu wydać decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego i wliczyć od niego rekompensatę, a następnie wydać decyzję o prawie do emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałowej. Nie doszło do tego wówczas z urzędu, a stało się to dopiero na skutek wniosku ubezpieczonej z grudnia 2021 r.

Pełnomocnik pozwanego na rozprawie w dniu 15 września 2021 r. wnosił o zwrot świadczenia na podstawie art. 138 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej. Ubezpieczona tymczasem przedstawiła jako załącznik do wniosku o przyznanie jej prawa do emerytury wszystkie wymagane dokumenty, nie zataiła żadnych istotnych informacji, miała prawo oczekiwać, że wydana decyzja jest prawidłowa. W trakcie pobierania tego świadczenia nie doszło w żadnym zakresie do zmiany sytuacji faktycznej czy prawnej, powodującej obowiązek powiadomienia organu rentownego, wynikający z pouczenia zawartego w decyzji. Okoliczność na którą powołuje się skarżąca, że emeryturę w nowo ustalonej kwocie otrzymała dopiero 1 marca 2022 r. nie jest przez stronę pozwaną kwestionowana.

W tych okolicznościach nie sposób przyjąć, aby świadczenie wypłacone z tytułu świadczenia uzupełniającego w kwocie ustalonej decyzją z dnia 2 listopada 2021 r. zostało pobrane nienależnie w rozumieniu art.138 ustawy emerytalnej.

W niniejszej sprawie ubezpieczona nie mogła do czasu wydania decyzji ostatecznej odnośnie wysokości przyznanego jej świadczenia emerytalnego na skutek wniosku z grudnia 2021 r. mieć wiedzy o tym, że ostateczna wysokość emerytury spowoduje konieczność przeliczenia wysokości dodatkowego świadczenia rocznego za 2021 r. Trudno też znaleźć okoliczności, o których powinna była zawiadomić organ rentowy. W grudniu 2021 r. ubezpieczona występując z wnioskiem o przeliczenie emerytury, nie miała informacji o tym, w jakiej wysokości to świadczenie zostanie jej przyznane. Ostateczna wysokość świadczenia emerytalnego spowodowała, że przysługiwało jej dodatkowe świadczenie roczne w niższej kwocie, niż wypłacona, jednak okoliczność ta ujawniła się dopiero w dniu 1 kwietnia 2022 r.

Organ rentowy w toku procesu nie wykazał zaistnienia w niniejszej sprawie przesłanek wynikających z powołanego przepisu, warunkujących uznanie, że wypłacone odwołującej się świadczenie może zostać zakwalifikowane jako świadczenie nienależnie przez nią pobrane. Nie nastąpiło po stronie wnioskodawczynie żadne zawinięcie zaistniałej sytuacji.

Na marginesie należy wskazać, że pozwany zażądał zwrotu kwoty, stanowiącej różnicę między kwotą wypłaconą a należną, przy czym w decyzji z dnia 6 maja 2022 r. wskazał, że jest to kwota za okres od 1 do 30 listopada 2022 r. Zachodzi zatem wątpliwość, że skoro pozwany zażądał zwrotu świadczenia za okres 1 miesiąca, to z jakiego powodu domagał się zwrotu różnicy, nie zaś kwoty proporcjonalnej jaka by przysługiwała za jeden miesiąc.

Mając na uwadze zgromadzony materiał dowodów oraz wskazaną powyżej argumentację, Sąd doszedł do przekonania, że dodatkowe świadczenie pieniężne za 2021 r. było ubezpieczonej nienależne w kwocie 1338,44 zł brutto, a należne w kwocie 611,04 zł brutto. Zatem kwota 473,28 zł, stanowiąca różnicę pomiędzy wskazanymi wyżej kwotami, była nienależna. Biorąc jednak pod uwagę okoliczność, że przyczyny nienależności świadczenia ujawniły się dopiero na skutek wniosku skarżącej z 12 grudnia 2021 r., nie można uznać, że skarżąca pobrała świadczenie nienależnie. Domaganie się zwrotu świadczenia, uzależnionego od przyznania prawa do innego świadczenia i jego wysokości, jest niezasadne.

W świetle powołanych wyżej przepisów i argumentacji prawnej, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że wnioskodawczynie J. J. nie pobrała nienależnie dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego za okres od 1 listopada 2021 r. do 31 listopada 2021 r. w łącznej kwocie 473,28 zł (słownie: czterysta siedemdziesiąt trzy złote dwadzieścia osiem groszy) oraz ustalił, że wnioskodawczynie nie była zobowiązana do jego zwrotu.